

De blindgeborene genezen

Periodethema: De rondwandeling
Johannes 9

a. Het Licht schenkt licht (Joh. 9: 1-12)

UITLEG VAN DE TEKST

Als de Heere Jezus, nadat men Hem heeft willen stenigen (Joh. 8: 59), uit de tempel weggaat, ziet Hij een blinde bedelaar zitten. De discipelen die bij Jezus zijn, kennen deze man en weten dat hij blind is van zijn geboorte af. Dit doet hen vragen: 'Hoe komt het toch dat deze man blind is? Hebben zijn ouders ge-zondigd, waardoor God hen gestraft heeft in hun kind? Of heeft de man het aan zichzelf te danken?' (Zie de kanttekening in de Statenvertaling van dit vers.) De-ze vragen zijn begrijpelijk als we bedenken dat Joden een verband zagen tussen schuld en lijden. Dat maakt dat ze met een vraag zitten. Heeft dit kind gezondigd? Kan dat? Voor de geboorte? In onwetendheid? Of hebben de ouders gezondigd? En draagt het kind daarvan de gevolgen? Is dat rechtvaardig? De Heere Jezus ontkent nadrukkelijk dat er direct verband is tussen de blindheid van deze man en een bepaalde zonde van hem of zijn ouders. Hij zegt niet dat deze mens (of ieder ander mens) geen zondaar is. Wel maakt Hij duidelijk dat hier geen sprake is van directe vergelding van God over een bepaalde zonde. Deze blinde is intussen wel een toonbeeld van de gebrokenheid door de zonde. Maar wat zegt Jezus nu heel verrassend? Deze blinde bedelaar gaat als voorbeeld dienen van Gods grote werken! Hij gaat een voorbeeld worden van wat God in Zijn barmhartigheid doet! Door Jezus Christus Zijn Zoon! God zal hem door Jezus het licht in zijn ogen geven! Dit zal zijn tot heerlijkheid en glorie van God de Vader en profetie van Jezus' verlossingswerk. Door Zijn Zoon voert God deze werken uit. Hij werkt zolang

het dag is. Denk hierbij aan de tijd dat de Heiland op aarde Zijn werk kan doen. Met 'nacht' wordt bedoeld: de tijd van duisternis waarin Hij gevangen genomen en gekruisigd wordt! Zolang de Heiland op aarde is en Zijn werken doet, schijnt er hemels licht. Dit licht beschijnt ook deze blinde (en vele andere lichamelijke en geestelijke blinden). Niet alleen een licht om alles op aarde te zien, ook een geestelijk licht, waardoor hij Gods barmhartigheid in Jezus Christus kan zien. Daarom gaat Jezus nu de blinde genezen. Bij deze genezing vinden twee handelingen plaats. De Heere Jezus maakt met speeksel slijk en smeert dit op de ogen van de blinde. Zo wordt getoond dat de man blind is. Daarna moet de man naar de vijver Siloam om het slijk af te wassen. De Siloamvijver bevindt zich in het zuiden van Jeruzalem. 'Siloam' is de Griekse vorm van het Hebreeuwse woord 'siloach' (Jes. 8: 6) en betekent 'gezonden'. Eigenlijk heeft de naam Siloam betrekking op het water dat van de hoger gelegen Gihonbron naar het reservoir 'gezonden' werd. Johannes geeft aan de opdracht om te gaan naar het badwater van Siloam mogelijk een zinnebeeldige betekenis. Siloam is dan een verwijzing naar de Heere Jezus, Die door de Vader 'gezonden' is. Tot Hem, Jezus Christus, moet de blindgeborene (en ieder) gaan om genezing te ontvangen. Zoals de blinde door het water van Siloam ziende werd, zo wordt de blinde wereld door de Ge-zondene van God ziende gemaakt. De blinde bedelaar doet wat de Heere Jezus zegt. Hij gaat naar het badwater Siloam, wast zich en kan zien! Nu raken zijn burens en anderen die hem kennen in opschudding: de blinde is genezen! De blinde, die nu genezen is, vertelt precies hoe alles in zijn werk is gegaan en zegt Wie hem genas: de Mens genaamd... Jezus! Jezus: de HEERE redt!

TER OVERWEGING

Blindheid is een verschrikkelijke handicap. Er kunnen allerlei oorzaken zijn die blindheid veroorzaken. Ziekte, een ongeluk, of soms al vanaf de geboorte. In de tijd van de Heere Jezus werd niet voor blinden gezorgd, in tegenstelling met onze tijd. Blinden leren lezen (braille-schrift). Ze worden opgevangen op scholen (Bartimeüs). Wij hebben zorg te dragen voor onze blinde medemensen, zoals onze Heere en Meester deed. De Heere Jezus ziet deze man, terwijl hij de Heere Jezus niet ziet. Dat is troost voor ons, als we soms verdriet en zorgen hebben, zodat we Hem niet zien. Hij ziet ons wel. Hij kent onze noden en pijn. De vraag van de discipelen is herkenbaar. Ook de kinderen kunnen zich afvragen waarom dat ene kind zo ernstig ziek is geworden, terwijl andere kinderen gezond blijven. Dat kind heeft toch niet meer kwaad gedaan dan anderen? In alle eerlijkheid moeten we hen zeggen dat wij dat niet weten. Wij weten ook vaak niet 'waartoe' iets gebeurt. Het is niet goed om daarover te speculeren. Als volwassenen moeten we de kinderen wat dit betreft niet het verkeerde voorbeeld geven. Ons past bescheidenheid. We zijn letterlijk blind. De Heere alleen weet waarom het gaat zoals het gaat. We mogen vertrouwen op Zijn Vaderlijke zorg. We komen hier bij de vraag naar het waarom en de zin van het lijden. Dat is een te moeilijk onderwerp voor de kleinere kinderen. Het is verstandig om bij hen hier niet te diep op in te gaan en vooral hun aandacht te richten op het wonder. De diepste oorzaak van de blindheid van deze man, van alle gebrokenheid in ons menselijk leven, is de zonde, de ongehoorzaamheid van de mens in het paradijs. Laten wij dat eerlijk en voorzichtig vertellen én rijk getuigen dat God de Vader, in Zijn barmhartigheid, Zijn Zoon in de wereld heeft gezonden als het Licht der wereld, de Zaligmaker van zondaren, als Heiland Die het gebroke ne heelt. Daarom kan Hij geestelijke en lichamelijke blindheid genezen. Van nature zijn wij allen geestelijk blind. We zien niet Wie God is en ook niet wie we zelf zijn. Het is de Heilige Geest Die onze ogen daarvoor wil openen. Zonder een belofte van genezing gaat de blinde naar de vijver, op bevel van de Heere Jezus. Hij gaat, gehoorzaamend aan Zijn woord. Dat is geloof. Laten wij net zo luisteren naar de stem van de Heere Jezus. Zoals deze tot ons klinkt vanuit de Bijbel, ook in de vertelling op de zondagsschool! Dat is waar geloof.

b. Door de Farizeeërs ondervraagd (Joh. 9: 13-34)

UITLEG VAN DE TEKST

Naast nieuwsgierigheid en verbazing, die de genezing van deze blindgeborene wekt, komt er verzet.

Want dit wonder is op de sabbat gebeurd. Volgens bepalingen van de Schriftgeleerden was het op de sabbat alleen toegestaan vloeibare zalf te gebruiken om te genezen. Dus: zalven met niet vloeibare zalf, dus ook het mengsel van speeksel en aarde gold als 'werk' en was op de sabbat verboden. Mensen nemen de man mee naar de Farizeeërs. Die komen door dit geval met elkaar in debat. Sommigen zeggen dat Jezus niet van God gezonden kan zijn, anders had Hij deze genezing niet op de sabbat verricht. Sabbatschenders zijn zondaren. Anderen zijn van mening dat zondaren dergelijke tekenen niet kunnen doen. Opnieuw moet de man verslag doen van het gebeurde. Hij spreekt uit dat de Heere Jezus een profeet is (vers 17). In de verzen 18 t/m 23 vinden we de tweede fase van het verhoor. Dit betreft de ondervraging van de ouders van de blindgeborene. Die worden er bij geroepen om te verklaren of de man echt hun zoon is. Er wordt gevraagd of zij kunnen vertellen hoe hun zoon ziende geworden is. De Farizeeërs menen dat het hele verhaal verzonnen kan zijn. De ouders zeggen dat hij hun zoon is en blind vanaf van zijn geboorte. Ook al weten ze volgens vers 22 dat de Heere Jezus hun zoon genezen had, ze durven niet te zeggen dat Hij het gedaan heeft. Ze vrezden de straf van de Joodse overheid. Wanneer men Jezus als Messias beled, liep men kans uit de tempel en synagoge geworpen te worden. Hierdoor verloor men tevens voorrechten van een Israëliet. De ouders vinden dat hun zoon deze zaak maar moet afhandelen, 'hij heeft zijn ouderdom', de leeftijd om het zelf te kunnen zeggen. De verzen 24 t/m 34 zijn de derde fase van het verhoor door de Farizeeërs, het tweede verhoor van de blindgeborene. Weer wordt de man geroepen. Men wil hem dwingen te ontkennen dat dit wonder door de Heere Jezus is geschied. Dit kan niet van Hem komen, want deze Mens is een zondaar. Het komt van God en hij moet de eer aan God geven. Maar de man geeft zich niet gewonnen. Hij zegt niet te weten of Jezus een zondaar is, wel weet hij één ding: dat hij blind was en nu ziet (vers 25). Uit vers 26 blijkt dat de Farizeeërs nu aannemen dat er een wonder is gebeurd en weer vragen ze wat Jezus heeft gedaan en hoe Hij de ogen van de man heeft geopend. Het verzet tegen de Farizeeërs komt nu bij deze man openbaar. Spottend vraagt hij waarom zij zoveel van Jezus willen weten, willen zij soms ook discipelen van Hem worden? Woedend antwoorden de Farizeeërs: 'U bent Zijn discipel; maar wij zijn discipelen van Mozes.' (Nu komt de ware aap uit de mouw!) Uit de scheldpartij blijkt dat ze zich zwaar beledigd voelen. De man geeft echter (vers 30) geen krimp. Iemand, die een ander genezen kan van blindheid, moet een bijzonder iemand zijn en bij God in de gunst staan. God hoort de zondaars niet, maar als iemand godvruchtig is

en Zijn wil doet, die hoort Hij (vers 31). Het is nog nooit gehoord dat iemand een blindgeborene ziende heeft gemaakt. Als hij van God niet was, zou Hij niets kunnen doen (vers 32-33). De Farizeeërs kunnen hier niet tegenop. Zij kunnen niet anders dan zich boven deze man verheffen en hem in de ban doen; hij is niet meer welkom in de synagoge, en wordt zo buiten de gemeenschap gezet (vers 34).

TER OVERWEGING

Vertel dit gedeelte niet vers voor vers. Dan lijkt deze heerlijke geschiedenis al ingewikkelder en minder boeiend. Geef in de vertelling alleen de hoofdzaak weer. Wellicht kan dit gedeelte na de vertelling gelezen en besproken worden. Het verzet van de Farizeeërs tegen dit wonder door de Heere Jezus verricht; het zich onttrekken van de ouders; het steeds meer opkomen van deze man voor zijn Redder.

Het werk van God wordt ook in onze tijd, binnen en buiten de kerk, ontkend en tegen-gestaan. Deze man moet leren van niemand anders heil te verwachten, dan van Jezus alleen. Net zo is het voor ons. Waar we het ook van verwachten, het redt ons ten diepste niet. Alleen de Heere Jezus redt en helpt, waar wij met alle dingen van ons (het kinder-)leven bij Hem terechtkomen.

c. Door Jezus gevonden (Joh. 9: 35-41)

UITLEG VAN DE TEKST

De Heere Jezus gaat de man nog verder leiden. Tegenover het Sanhedrin beleed de man dat de Jezus van God kwam, een door God gezonden profeet (vers 17 en 33). Nu gaat de Heere Jezus Zich verder aan hem openbaren, bekendmaken. Hij stelt hem de indringende en persoonlijke vraag: 'Geloofst gij in de Zoon van God?' Zowel 'Zoon van God' als 'Zoon des mensen' zijn Messiaanse titels. De man begrijpt niet dat de Heere Jezus hier over Zichzelf spreekt. Hij wil weten Wie de Zoon van God is om in Hem te geloven (vers 36). Dan openbaart de Heere Jezus Wie Hij is. Hijzelf is Degene over Wie Hij spreekt. Voor de blindgeborene betekent dat een oproep om in Hem te geloven. Zo komt deze man tot geloof. Door het werk van de Heilige Geest. Hij spreekt een belijdenis uit en aanbidt Hem (vers 38). Hij kreeg een paar gezonde ogen waarmee hij de wereld in kan kijken en kreeg ook geloofsogen, zodat hij in Christus Jezus zijn Zaligmaker ziet en zich volkomen aan Hem overgeeft. Deze man is naar lichaam en ziel gered. Daar werkt de Heere Jezus op aan. Zo zullen blinden zien en mensen die denken alles goed te zien met hun blindheid geconfronteerd worden. Dit is een scherp woord van

de Zaligmaker. De Farizeeërs komen daarom in verzet. Bedoelt Jezus hen (vers 40)? Nu, zij zien best. Zij zitten, wat het godsdienstige betreft, in de hoogste klas en zullen zeker bevorderd worden tot de hemelse heerlijkheid. Zij menen goed te kunnen zien en zo tonen zij stekeblind te zijn. Zij zullen in deze verblindheid verloren gaan, omdat zij zichzelf handhaven en menen de Heere Jezus niet nodig te hebben om genezen te worden van hun geestelijke blindheid.

TER OVERWEGING

Het eerste vers van Johannes 9 vermeldt dat de Heere Jezus een blindgeborene ziet. In de tweede ontmoeting be-lijdt deze man zijn geloof, nadat Jezus hem onderwe-zen heeft. Zullen we het de kinderen doorgeven dat, waar zij de Heere ontmoeten in Zijn Woord, Hij hen ook steeds meer wil leren en zij Hem mogen en moeten leren kennen en al meer leren kennen. Het gaat bij de Heere Jezus zoals op school. Als je in groep 1 zit, ken je nog niet wat de jongens en de meisjes in groep 8 kennen. Dat is een Bijbelse notie: 'wassende (groeien) in de kennis van God' (Kol. 1: 10). Dat wordt ook zichtbaar bij de man. Eerst is hij genezen door 'een Mens, genaamd Jezus' (vers 11), daarna geeft hij aan dat deze Jezus een profeet is (vers 17) maar tenslotte gelooft hij in Hem als Gods Zoon (vers 38).

Bij het geloof behoort de aanbidding. Na de belijdenis van zijn geloof, aanbidt de genezen man Jezus. Hij kan nu met zijn ogen de schepping zien en hij is blij. Maar Jezus had het ook licht gemaakt in zijn donkere hart.

Laten onze kinderen steeds vragen of de Heere hen hun blindheid laat zien en zij de Heere Jezus mogen kennen als het Licht van hun leven en hun Redder! In deze weg maakt de Heere Zijn Woord waar, ook voor onze jongens en meisjes: 'Ik ben het Licht der wereld; die Mij volgt, zal in de duisternis niet wandelen, maar zal het licht des levens hebben' (Joh. 8: 1).

GELOOFSLEER

In vraag en antwoord 21 van de Heidelbergse Catechismus wordt gesproken over een waar, een echt geloof. In het antwoord klinkt de nadruk op het vertrouwen. Dat zien we ook in bovenstaande geschiedenis: de blinde bedelaar vertrouwt in zijn blindheid op Jezus' woord. De Heilige Geest maakt dat hij zo vertrouwen kan en dat hij daarna dat vertrouwen ook vasthoudt en Jezus belijdt als Gods Zoon.

De Heilige Geest is nodig om te gaan zien wie Jezus is, we moeten door Hem wedergeboren worden (zie ook vraag en antwoord 8 van de Heidelbergse Catechismus).

